

Nr 125

Av herr **Hægglom m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om Bidrag till jordbrukets rationalisering.

Under punkt 15 i nionde huvudtiteln föreslås att bidragsramen för den yttre rationaliseringen för budgetåret 1959/60 höjes med 1 000 000 kronor till 2 500 000 kronor. Då departementschefen hänvisar till kommande proposition i rationaliseringsfrågor, är okänt av vilka skäl den föreslagna anslagshöjningen är motiverad. Som förslaget om bidragsram och anslagsäskande inte är gjort i avbidan på den kommande propositionen, kan befaras att utskottsbehandlingen av rationaliseringsanslaget sker före propositionens avlämnande. Vi nödgas därför taga ställning till anslagsfrågan utan kännedom om propositionens innehåll.

Vad den yttre rationaliseringen angår, vill vi understryka, att dess fortgående hittills inte hindrats av rationaliseringsanslagets otillräcklighet. År efter år har redovisats att den tillgängliga bidragsramen inte utnyttjats. I årets nionde huvudtitel lämnas ingen uppgift om medelsåtgången under sist förflutna budgetår, men i huvudtiteln år 1958 upplyses om att endast 976 809 kronor använts för bidrag till yttre rationalisering. Tidigare budgetår har beloppet varit ännu mindre.

Enligt vår mening är det inte bidragsmöjligheterna, som varit av någon avgörande betydelse för den takt varmed den yttre rationaliseringen har skett, utan vad som främst varit avgörande har varit de hinder, som nu gällande jordlagar rest mot en rationaliseringsverksamhet, som är fri och frivillig men som kunnat befrämjas genom lämpligt avvägda bidrag. Så länge dessa jordlagar består i oförändrat skick, torde enligt vår mening inga större behov av ökade bidrag till den yttre rationaliseringen komma att göra sig gällande. Skulle genom förslag i den blivande propositionen ett sådant ökat behov skapas, finns det dels en marginal mellan den medgivna och utnyttjade bidragsramen enligt nuvarande förhållanden, dels kan lätt en omDisposition göras från anslaget för inre till anslaget för yttre rationalisering. Av den redovisning, som under denna punkt lämnas i nionde huvudtiteln framgår, att summan beviljade bidrag varit i sjunkande under senare år och med avsevärt belopp understiger bidragsramen. Orsaken härtill torde vara att jordbrukets försämrade ekonomiska läge gjort rationaliseringsåtgärder mindre räntabla och att brist på kapital hindrat investeringar. I dessa förhållanden torde ingen större ändring vara att förvänta i nuvarande läge. Det kan därför förväntas att den föreslagna bidragssumman för den inre rationaliseringen visar sig vara mer än tillräckligt stor.

Vi anser därför att den totala bidragsramen för rationaliseringsverksamheten under budgetåret 1959/60 bör sättas till 15 500 000 kronor och hemställer i anslutning härtill,

att riksdagen till Bidrag till jordbrukets rationalisering för budgetåret 1959/60 anvisar ett reservationsanslag av 8 000 000 kronor.

Stockholm den 22 januari 1959

Einar Hægglom

Jöns Nilsson
i Bästekille

Gust. Nilsson
i Göingegården

Erik Magnusson
i Tumhult

Sven Svensson
i Krokstorp

Lennart Stiernstedt

Carl Östlund

Rolf Eliasson

Eric Nilsson
i Svalöv
